

22. 5. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Na radar chtějí dohlížet i čeští vojáci

Jednání o americkém radaru vstupuje do druhého kola.

**Skóre:** 0.53

**Název zdroje:** Hospodářské noviny

**Datum vydání:** 22.05.2007

**Nadpis:** Na radar chtějí dohlížet i čeští vojáci

**Strana:** 3

**Rubrika:** z domova

**Autor:** Robert Břešťan

**Náklad:** 61571

**Oblast:** Celostátní deníky

**Zpracováno:** 22.05.2007 04:42

**Identifikace:** DCHN20070522030007 cz

**Klíčová slova:** zákon, přestupku, právní řád

## NADTITULEK: AMERICKÁ ZÁKLADNA V ČESKU

Jednání o americkém radaru vstupuje do druhého kola. Vyjednavací Česka a USA dnes otevřou hlavní smlouvu, která podrobně řeší podmínky, za nichž může americká základna v Česku vzniknout. Popíše mimo jiné přístup na základnu, její bezpečnost, ostrahu či údržbu.

Do Prahy kvůli tomu poprvé na oficiální návštěvu přiletěl hlavní americký vyjednaváč John C. Rood. "Bude to opět spíše sondážní jednání. Vyjasníme si, kde jsou naše hranice, co zakazuje náš právní řád a kde jsou jiná nepřekročitelná omezení," říká o dnešní schůzce náměstek ministra zahraničí a hlavní vyjednaváč Tomáš Pojar.

Své představy máme

Američané dnes, stejně jako při prvním jednání před dvěma týdny, představí nejprve vlastní návrh smlouvy. Až poté česká strana připraví protinávrh. Své představy ale Češi mají už nyní.

"Obecně počítáme s tím, že na základně bude přítomen i někdo z naší armády. Obraz z radaru bude také napojen na naši armádu, která tak bude vědět, co radar vidí. On-line by mělo být přítomno i velení NATO," řekl Pojar k chodu základny už po prvním kole debat.

Jasně je i to, že pobyt amerických vojsk bude vycházet z 56 let staré smlouvy SOFA platné mezi státy Severoatlantické aliance.

Zjednodušeně řečeno - pokud voják mimo službu a na veřejnosti poruší zákon, podléhá úřadům hostitelského státu. Pokud se dopustí přestupku ve službě, podléhá jurisdikci mateřského státu. K obecné smlouvě je ale nutné vyjednat dodatky a podrobnosti.

Česko se přitom inspiruje ve smlouvách, které mají Spojené státy uzavřené s jinými evropskými zeměmi. Zatímco Česko preferuje typ dohody, jakou mají USA s Dánskem, Američané zatím přicházejí s obecnými smlouvami, jež dříve uzavřeli například s Rumunskem a Bulharskem.

"Dánská smlouva pojednává o jednom specifickém zařízení. Rumunská či bulharská je oproti tomu mnohem obecnější. Rozdíl je v tom, jak jsou smlouvy podrobné, jaké pravomoci přináší a jak jsou striktní," vysvětluje Pojar.

Ve prospěch Česka prý hraje to, že nikam nespěchá. Čeští vyjednavací počítají s jednoduchou rovnicí - čím dříve budou chtít Američané jednání uzavřít, tím náchylnější budou k ústupkům.

Konečný termín? Nemáme

"My žádný závazný konečný termín nemáme. Pro nás je důležitější kvalita smluv a ne čas. To neznamena, že budeme chtít jednání nějak natahovat. Ale nechceme, aby rychlost byla na úkor kvality a na náš úkor," říká Pojar. Předběžně se ale předpokládá, že by jednání mohlo skončit do konce roku. První dvě smlouvy, o nichž už obě strany začaly oficiálně jednat, jsou z hlediska protiraketové základny zásadní. Nadpoloviční většinou všech poslanců, respektive senátorů, je totiž musí schválit obě komory parlamentu a podepsat prezident.

Kromě smlouvy o pobytu amerických vojáků a hlavní dohody o protiraketové obraně má Česko s USA vyjednat i "dohodu o ochraně utajovaných vojenských skutečností". Ve smlouvě, která by ale podle ministerstva zahraničí vznikla bez ohledu na radary, jde především o zacházení s tajnými dokumenty a stupně jejich utajení.

Česko chce na jednání prosadit i dohodu o obranné spolupráci. Podle nóty, kterou na konci března odeslala do USA česká vláda, Česko předpokládá užší spolupráci v oblasti investic, výzkumu či vzdělávání i to, že by "Spojené státy mohly hrát významnou roli v modernizaci českých ozbrojených sil".

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)